

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ, ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ
Високог Стевана 2, 11000 БЕОГРАД

Акредитација студијског програма
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ
АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА**

ЛОГОПЕДИЈА

СПЕЦИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА

Студијски програм: Логопедија			
Назив предмета: МЕТОДЕ КВАНТИТАТИВНИХ И КВАЛИТАТИВНИХ ИСТРАЖИВАЊА			
Наставник/наставници: Предраг Р. Теовановић; Татјана С. Ментус			
Статус предмета: обавезни заједнички			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Основа сврха предмета је да пружи студентима дубље разумевање различитих истраживачких метода и техника. Поред тога, курс је структурисан тако да оспособи студенте за самостално пројектовање и извођење емпиријских истраживања, те извештавање о њиховим резултатима у складу са правилима академског писања.			
Исход предмета Након завшетка курса, студенти би требало да буду у могућности да: (1) разликује квантитативна и квалитативна истраживања; (2) разуме на који начин различита теоријска полазишта обликују емпиријско истраживање; (3) дефинише властита истраживачка интересовања и напише структурисан нацрт истраживања; (4) разуме појмове валидности и репликабилности; (5) претражује различите библиографске базе; (6) критички анализира научне чланке; (7) одабере одговарајуће инструменте за прикупљање података; (8) направи и организује базу података; (9) изведе основне и напредне статистичке анализе; (10) саопшти налазе истраживања у писаној и усменој форми; (11) примени АПА правила приликом писања извештаја истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Квалитативна парадигма (епистемолошке и аксиолошке претпоставке). Врсте квалитативних истраживања (студија случаја, акционо истраживање, утемељена теорија, феноменолошки метод, анализа садржаја, анализа дискурса). Индикатори квалитета приликом евалуације квалитативних истраживања. Квантитативна парадигма: методолошки плурализам (експериментална и корелациона истраживања; идиографски и номотетски приступ). Основни елементи квантитативних истраживања (узорковање, варијабле, подаци, инструменти). Метријске одлике инструмената. Израда нацрта истраживања. Формирање базе података. Дескриптивна статистика. Нормална расподела. Централна гранична теорема. Статистика закључивања. Оцењивање памаретара. Основни статистички тестови (т-тест, анова, корелација, биваријатна регресија, хи-квадрат тест). Преглед мултиваријатних техника (појам парцијалне корелације, вишеструка регресиона анализа, факторска анализа, каноничка корелациона, каноничка дискриминациона анализа). Анализа података за једног испитаника. Структура научног дела. Језик и стил научног дела. <i>Практична настава</i> Израда и одбрана нацрта истраживања. Конструкција мерног инструмента Формирање базе података. Прикупљање података. Статистичка анализа. Израда истраживачког извештаја. Рецензија чланка.			
Литература: 1. Mertens, D., & McLaughlin, J. (2008). <i>Research and Evaluation Methods in Special Education</i> . Corwin Press. 2. Rumrill, P. D., Cook, B. G., & Wiley, A. L. (Eds.). (2011). <i>Research in Special Education: Design, Methods, and Applications</i> . Charles C Thomas Publisher. 3. Stoner, J. (2010). Qualitative Research in Education: Other Methods of Seeking Knowledge. <i>Current Issues and Trends in Special Education</i> , 20, 19-39. 4. Thurlow, M., Foster, C., & Rogers, C. (2010). Scientifically supported interventions. <i>Current Issues and Trends in Special Education</i> , 19, 199 – 212. 5. Field, A. (2013). <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics</i> . Sage. 6. VandenBos, G. R. (Ed). (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.)</i> . APA.			
Број часова активне наставе: 10		Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5
Методе извођења наставе: Предавања, дискусија, индивидуални задаци, пројекат			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Истраживачки пројекат	40	Писмени испит	20
Семинарски радови	20	Усмени испит	20

Студијски програм : Логопедија			
Назив предмета: ПСИХОЛОШКИ ПРИСТУПИ У ТРЕТМАНУ ГОВОРНИХ И ЈЕЗИЧКИХ ПОРЕМЕЋАЈА			
Наставник/наставници: Сања М. Димоски			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање са савременим истраживањима о психолошким последицама говорних и језичких поремећаја и психолошким приступима у третману који су усмерени на њихово превазилажење			
Исход предмета Усвајање теоријских знања о психолошким приступима у третману деце, одраслих особа са говорним и језичким поремећајима и њиховим породицама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> полази од ширих оквира који се тичу савремених психолошких теорија и истраживања психолошких последица говорних и језичких поремећаја. Студенти упознају теоријске аргументе за креирање третмана говорних и језичких поремећаја који укључују и психолошке приступе. Садржај предмета, надаље се односи на упознавање са применом породичног, драмског, радионичарског приступа, применом супорта, група подршке и психотерапеутичким . <i>Практична настава</i> подразумева осмишљавање и спровођење пројеката који се баве применом неког од психолошких приступа у третману говорних и језичких поремећаја код деце, одраслих особа или њихових породица.			
Препоручена литература			
1. Dimoski, S., & Tepšić-Ostojić, V. (2019). The Importance of Identifying Environmental Factors for Stuttering Treatment in Monozygotic Twin Girl, <i>Vojnosanitetski pregled</i> , 78(4), 471-474. https://doi.org/10.2298/VSP190504072D			
2. Dimoski, S. (2014). Projekat „Igra govora i jezika” – inkluzivna predstava mladih sa govornim poremećajima. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 13, (3), 335-340.			
3. Northcott, S., Simpson, A., Moss, B., Ahmed, N., & Hilari, K. (2017). How do speech-and-language therapists address the psychosocial well-being of people with aphasia? Results of a UK online survey. <i>International journal of language & communication disorders</i> , 52(3), 356-373. https://doi.org/10.1111/1460-6984.12278			
4. Lindsay, A., & Langevin, M. (2017). Psychological counseling as an adjunct to stuttering treatment: Clients' experiences and perceptions. <i>Journal of fluency disorders</i> , 52, 1-12. https://doi.org/10.1016/j.jfludis.2017.01.003			
4. Hassan, E. S., Darweesh, A. E. D. M., Ibrahim, R. A., & Zareh, W. M. (2020). Psychological status of school-aged children and adolescents with dyslalia. <i>Journal of Current Medical Research and Practice</i> , 5(2), 217-224.			
5. Mattson, G., Kuo, D. Z., & Committee on Psychosocial Aspects of Child and Family Health. (2019). Psychosocial factors in children and youth with special health care needs and their families. <i>Pediatrics</i> , 143(1). https://doi.org/10.1542/peds.2018-3171			
6. Lieneman, C. C., Brabson, L. A., Highlander, A., Wallace, N. M., & McNeil, C. B. (2017). Parent–Child Interaction Therapy: Current perspectives. <i>Psychology research and behavior management</i> , 10, 239-256 https://doi.org/10.2147/PRBM.S91200			
7. Barnett, D., Clements, M., Kaplan-Estrin, M., & Fialka, J. (2003). Building new dreams: Supporting parents' adaptation to their child with special needs. <i>Infants & Young Children</i> , 16(3), 184-200.			
8. Baker, C., Worrall, L., Rose, M., Hudson, K., Ryan, B., & O'Byrne, L. (2018). A systematic review of rehabilitation interventions to prevent and treat depression in post-stroke aphasia. <i>Disability and rehabilitation</i> , 40(16), 1870-1892. https://doi.org/10.1080/09638288.2017.1315181			
9. Manning, W.H., & Quesal, R.W. (2016). Crystal ball gazing: Research and clinical work in fluency disorders in 2026. <i>Seminars in speech and language</i> . 37(03), 145-152.			
10. Carter, A.K., Bree, L.J., Beilb, J.M. (2019) Self-efficacy beliefs: Experiences of adults who stutter. <i>Journal of Fluency Disorders</i> , 60, 11-25. https://doi.org/10.1016/j.jfludis.2019.03.002			
Број часова активне наставе : 10		Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5
Методе извођења наставе Интрактиван настава, консултације, дискусија, креирање пројеката;			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
презентација пројекта		15	поена
семинарски рад		15	успмени испт
			70

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У НЕУРОПСИХОЛОШКОЈ РЕХАБИЛИТАЦИЈИ		
Наставник или наставници: Надежда С. Крстић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Основа сврха предмета је да обучи студенте да, првенствено на пољу третмана стечених неурокогнитивних поремећаја, критички приступају селекцији и практичној примени рехабилитационих поступака заснованих на најбољој доступној савременој истраживачкој евиденцији, као и да прошире своје познавање основа и метода савремене неурокогнитивне рехабилитације.		
Исход предмета 1. разликовање разичитих методолошких полазишта у неурокогнитивној и неуропсихолошкој рехабилитацији; 2. шире познавање чињенично утемељених поступака третмана стечених неурокогнитивних сметњи; 3. боље разумевање очекиваних исхода неурорехабилитационих поступака; 4. способност самосталног формулисања истраживачког нацрта за праћење резултата рехабилитационог програма.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријском наставом обухваћено је упознавање са (а) историјским развојем и савременом подлогом теорија и модела неурорехабилитације, (б) применом и исходима неких од конкретних чињенично утемељених поступака у третману последица стечених церебралних озледа, посебно оних које се односе на важне домене пажње, памћења, језика, егзекутивних функција и социоемоционалне адаптације. <i>Практична настава</i> Практичном наставом су обухваћени критичка анализа прегледне литературе, рецензија истраживачког чланка, приказ неурорехабилитационе стратегије или поступка (основе, апликација и исходи); формулисање нацрта хипотетичког истраживања којим би се евалуирали исходи рехабилитације.		
Препоручена литература Wilson, B. A., Winegardner, J., van Heugten, C. M., & Ownsworth, T. (Eds.). (2017). <i>Neuropsychological rehabilitation: The international handbook</i> . Psychology Press. Krstić, N., Savić Parojčić, A., i Gojković, M. (2017). <i>Uvod u neuropsihološku dijagnostiku</i> . Centar za primenjenu psihologiju.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Предавања, дискусија, индивидуални задаци (семинарски радови, усмени прикази, нацрт пројекта итд).		
Оцена знања (максимални број поена 100): Оцене индивидуалног рада/задатака: 60 поена; Писмени испит: 20; Усмени испит: 20 поена		

Студијски програм: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација, Дефектологија		
Назив предмета: АКАДЕМСКО ПИСАЊЕ		
Наставник или наставници: Горан М. Недовић, Весна Ж. Николић-Ристановић, Марија М. Јелић, Бојана Ј. Дрљан		
Статус предмета: обавезни заједнички		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти докторских студија, уз помоћ теоријске наставе и практичних примера, оспособе за самостално писање различитих типова научних радова у складу са академским правилима научне заједнице.		
Исход предмета Исход предмета је овладавање вештином ефикасног писања добро структурисаних и кохерентних научних публикација, као и адекватан одабир начина презентације различитих научних публикација академској заједници.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сврха, типови и формати академског писања. Припрема: формирање идеје, разрада садржаја проблема, дефинисање предмета и циља, планирање структуре, тражење релевантних и адекватних извора, критички приступ изворима података. Припрема увода, разрада садржаја проблема, презентација резултата, писање дискусије и утемељене аргументације, писање апстракта, закључка и резимеа, навођење референци у тексту и попису литературе у складу са различитим стандардима. Језички стил академског писања. Писање научних есеја, истраживачких радова, студија случаја, теоријских и прегледних радова, извештаја са научних конференција, научних критика и рецензија. Етички принципи и плагијаторство, самокритичност у науци, одговор на рецензије. Представљање радова на научним конференцијама (писање апстракта, прављење и излагање презентације и постера). Стратегије за ефикасно писање докторске дисертације.		
Препоручена литература Клеут, М. (2020). <i>Академско писање и техника научноистраживачког рада</i> . Академска књига (стр. 168). Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). <i>Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills</i> . University of Michigan Press (одабрана поглавља). Bailey, S. (2017). <i>Academic writing: A handbook for international students</i> . Routledge (одабрана поглавља). Paul, O. (2014). <i>Writing your thesis</i> . SAGE Publications Ltd (одабрана поглавља). http://dx.doi.org/10.4135/9781446294994 Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (одабрана поглавља).		
Број часова активне наставе: 10	Предавања: 5	Студијски истраживачки рад: 5
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, консултације, дискусија, анализа конкретних примера, креирање пројеката		
Оцена знања (максимални број поена 100): Истраживачки пројекат: 40; Семинарски радови: 20; Писмени испит: 20; Усмени испит: 20		

Студијски програм : Логопедија			
Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ И МОДЕЛИ ПОРЕМЕЋАЈА КОМУНИКАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Јовановић Симић Ђ. Надица; Ивана П. Арсенић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти кроз теоријску наставу упознају са најновијим теоријама, моделима и стратегијама у области поремећаја комуникације, и да доприносу развоју области својим оригиналним истраживањима.			
Исход предмета Да студенти овладају знањима о стратегијама, принципима и моделима у теорији комуникације и поремећаја комуникације, и да примене стечена знања у истраживањима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Школе и правци у теорији комуникације. Школе и правци у теорији поремећаја комуникације. Истраживања у области вербалне комуникације. Истраживања у области атипичне комуникације. Модели комуникације. Емпиријска демонстрација модела. Модели атипичне комуникације. Емпиријска демонстрација модела атипичне комуникације. Стратегије у третману поремећаја комуникације. Програми усвајања језика код деце са атипичним језичким развојем. Циљеви програма за усвајање језика. Основе процедуре тренинга. Модели мултимодалних одговора. Стратегије за развој мултимодалних одговора. Емпиријска демонстрација модела усвајања мултимодалних одговора. Терапијски модели комуникације код деце са дезорганизованом когницијом различите етиологије. Варијабле које утичу на моделе комуникације.			
Препоручена литература 1. Jovanović-Simić, N. (2007). <i>Augmentativna i alternativna komunikacija – strategije i principi</i> . Društvo defektologa Srbije. 2. Jovanović Simić, N., i Slavnić, S. (2008). <i>Atipičan jezički razvoj</i> . Društvo defektologa Srbije. 3. Jovanović Simić, N., Petrović Lazić, M., i Babac, S. (2019). <i>Sredstva komunikacije</i> . Univerzitet u Istočnom Sarajevu - Medicinski fakultet Foča. 4. Barnes, S., & Bloch, S. (2019). Why is measuring communication difficult? A critical review of current speech pathology concepts and measures. <i>Clinical linguistics & phonetics</i> , 33(3), 219-236. https://doi.org/10.1080/02699206.2018.1498541 5. Lynch, Y., McCleary, M., & Smith, M. (2018). Instructional strategies used in direct AAC interventions with children to support graphic symbol learning: A systematic review. <i>Child Language Teaching and Therapy</i> , 34(1), 23-36. https://doi.org/10.1177/0265659018755524 6. Harding, C., Lindsay, G., O'Brien, A., Dipper, L., & Wright, J. (2011). Implementing AAC with children with profound and multiple learning disabilities: a study in rationale underpinning intervention. <i>Journal of Research in Special Educational Needs</i> , 11(2), 120-129. https://doi.org/10.1111/j.1471-3802.2010.01184.x			
Број часова активне наставе: 10	Предавања: 5	Студијски истраживачки рад: 5	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, РР презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Пројекат истраживања	15	Писмени испит	
Семинарски рад	15	Усмени испит	70

Студијски програм : Логопедија			
Назив предмета: ЛИНГВИСТИЧКИ ПРИСТУП АНАЛИЗИ ЈЕЗИЧКИХ ПОРЕМЕЋАЈА			
Наставник/наставници: Маја П. Ивановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: доказ о стеченом лингвистичком предзнању			
Циљ предмета Упознавање студената са применом лингвистичке теорије и лингвистичких принципа у научној анализи језичких поремећаја код деце и одраслих.			
Исход предмета Теоријска настава и практични рад на лингвистичком приступу анализи језичких поремећаја код деце и одраслих створиће студентима неопходну основу за научно истраживање и даље продубљивање сазнања о систематичности и статусу језичких образаца у различитим типовима језичких поремећаја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Примена лингвистичке теорије у анализи језичких поремећаја обухвата структуралистички приступ у регистровању језичких маркера специфичних за различите поремећаје на свим језичким нивоима; фонетика и фонологија (сегментни и супрасегментни маркери језичких поремећаја); морфологија (маркери у оквиру граматичких и класификационих категорија; маркери у односима пунозначних и функцијских речи); творба речи (маркери у оквиру творбених модела); синтакса (маркери у оквиру примарних и секундарних реченичних конституената, типова синтагми, конгруенције, рекције, употребе типова зависних клауза, распоређивања и употребе клитика, типова предиката, реченичних модела, падежниог система...); лексичка семантика (маркери у значењским односима међу речима); реченична семантика (маркери у избору реченичних аргумената); прагматика (маркери у оквиру конверзационих образаца). <i>Практична настава</i> Презентације индивидуалних лингвистичких анализа језичких поремећаја.			
Препоручена литература 1. Crystal, D. (2013). <i>Clinical Linguistics</i> . Springer. 2. Nippold, M. (2016). <i>Later Language Development: School-Age Children, Adolescents, and Young Adults</i> . Pro-Ed. Inc. 3. Nippold, M., Mansfield, T., Billow, J., Tomblin, B. (2008). Expository Discourse in Adolescents With Language Impairments: Examining Syntactic Development. <i>Journal of Speech-Language Pathology, 17</i> , 356–366. https://doi.org/10.1044/1058-0360(2008/07-0049) 4. Kašić, Z., i Borota, V. (2003). Negramatičnost i agramatizam u aktivnom sintaksičkom razvoju. <i>Srpski jezik, 8</i> (1-2), 439-455. 5. Ivanović, M. (2021). <i>O jezičkom razvoju u periodu proširivanja jezičkih kompetencija</i> . Univerzitet u beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. 6. Ivanović, M., i Drljan, B. (2019). Razumevanje idioma kod mladih i starijih odraslih govornika. <i>Anali Filološkog fakulteta, 31</i> (1), 267-284. https://doi.org/10.18485/analiff.2019.31.1.13 7. Ivanović, M., & Kašić, Z. (2021). Competence for Using Sentences with Subordinate Clauses in Written Expression of Seven-Year-Olds. In S. Gudurić, & T. Prčić (Eds.), <i>Where Our Languages And Cultures Meet And Mix: A View From Sebja. Selected Papers from the Research Project Languages and Cultures in Time and Space (2011-2019)</i> (pp. 171-190) University of Novi Sad - Faculty of Pfilosophy.			
Број часова активне наставе: 10	Предавања: 5	Студијски истраживачки рад: 5	
Методе извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	до 5	писмени испит	до 70
практична настава	до 5	усмени испит	
колоквијум-и			
презентација индивидуалних анализа језичких поремећаја	до 20		

Студијски програм: Логопедија			
Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ И ПРИНЦИПИ У ТРЕТМАНУ ПОРЕМЕЋАЈА ГЛАСА			
Наставник/наставници: Мирјана Д. Петровић Лазић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: положени испити из прве године студија			
Циљ предмета Циљ предмета је да кроз теоријску наставу и истраживачки рад упозна докторанте са новим научним принципима у третману и превентиви поремећаја и рехабилитације гласа.			
Исход предмета Исход предмета су теоријско обучени докторанти који су стекли нова знања о приступима и методама у области поремећаја и рехабилитације гласа, као и практично искуство стечено током израде научно истраживачког рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Принципи ларингеалне биомеханике у продукцији гласа Приступу у превентивној стратегији поремећаја гласа Приступу у рехабилитацији гласа код постоперативних дисфонија Стратегија у третману поремећаја децјег гласа Стратегија у третману поремећаја гласа код одраслих Стратегија у третману поремећаја старачког гласа Стратегије у третману поремећаја певаног гласа			
Препоручена литература 1. Casper, J.K., & Leonard, R. (2006). <i>Understanding Voice Problems: A Physiological Perspective for Diagnosis and Treatment</i> . Lippincott Williams & Wilkins. (odabrana poglavlja) 2. Rubin, J. S. (1995). <i>Diagnosis and Treatment of Voice Disorders</i> . Medical Publishers. (odabrana poglavlja) 3. Brown, W.S., Vinson, B.P., & Crary, M.A. (2000). <i>Organic Voice Disorders, Assessment and Treatment</i> . Singular Publishing Group Inc. (odabrana poglavlja) 4. Sataloff, R.T. (2005). <i>Treatment of voice disorders</i> . Plural publishing inc. (odabrana poglavlja)			
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5	
Методе извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Пројекат истраживања	15	Писмени испит	
Семинарски рад	15	Усмени испит	70

Студијски програм : Логопедија			
Назив предмета: РАЗВОЈНИ ЈЕЗИЧКИ ПОРЕМЕЋАЈИ			
Наставник/наставници: Бојана Ј. Дрљан			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: Положени испити из прве године студија			
Циљ предмета:			
1. да се студенти кроз теоријску наставу и истраживачки рад упознају са постојећим теоријама, моделима и методама који се односе на развојне језичке поремећаје;			
2. да припреме студенте да учествују и доприносе развоју ове области својим оригиналним истраживањима			
Исход предмета:			
да студенти докторских студија стечена знања о теоријама, моделима и методама у интерпретацији механизма настанка и природи језичких поремећаја примењују у истраживачком раду, даље истражују и развију академски интерес и компетенције кроз широк опсег преносивих вештина које укључују планирање и дизајнирање експеримената, постављање хипотеза, правилно тумачење научних резултата, писање научног рада, приказ научних проблема и резултата, коришћење литературе и других информационих технологија.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава:</i>			
1. Теорије, модели и методе у интерпретацији механизма настанка развојних језичких поремећаја.			
2. Савремени приступи у дефинисању и утврђивању могуће етиологије развојних језичких поремећаја и диференцијалне дијагнозе развојних језичких поремећаја.			
3. Таксономија развојних језичких поремећаја.			
4. Планирање и дизајнирање експеримената.			
5. Постављање хипотеза, правилно тумачење научних резултата, писање научног рада, приказ научних проблема и резултата, коришћење литературе и других информационих технологија			
Препоручена литература			
1. Paul, R., & Norbury, C. F. (2012). <i>Language disorders from infancy through adolescence</i> . Elsevier Health Sciences. (одабрана поглавља)			
2. Schwartz, R. G. (Ed.). (2017). <i>Handbook of child language disorders</i> . Psychology press. (одабрана поглавља)			
3. Drljan, B. & Vuković, M. (2020). Behavioral aspect of working memory in children with specific language impairment. In G. Nedović, & F. Eminović, (Ed.), <i>Approaches and Models in Special Education and Rehabilitation</i> (pp. 223-237). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation.			
4. Drljan, B., i Vuković, M. (2017). Leksička raznovrsnost u narativnom diskursu dece sa specifičnim jezičkim poremećajem. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 16(3), 261-287. https://doi.org/10.5937/specedreh16-14408			
5. Drljan, B., Vuković, M., i Ivanović, M. (2019). Imenovanje aktivnosti kod dece sa specifičnim jezičkim poremećajem. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 18(2), 133-156. https://doi.org/10.5937/specedreh18-21558			
6. Drljan, B., & Vuković, M. (2019). Comparison of lexical-semantic processing in children with developmental language disorder and typically developing peers. <i>Govor</i> , 36(2), 119-138. https://doi.org/10.22210/govor.2019.36.07			
7. Drljan, B., & Vuković, M. (2019). Leksička obrada imenica, glagola i prideva kod dece sa specifičnim jezičkim poremećajem. U V. Žunić Pavlović, A. Grbović, i V. Radovanović (Ur.), <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija danas</i> (str. 147-154), Univerzitet u Beogradu - Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.			
8. Дрљан, Б., Вуковић, М., Јовановић Симић, Н., и Арсенић, И. (2019). Значај мерења лексичке разноврсности у процени говорно-језичких поремећаја. У Ф. Еминовић и Ј. Максић (Ур.), <i>Едукативна и рехабилитациона подршка детету, породици и институцији</i> (стр. 37-45), Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5	
Методе извођења наставе:			
Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Пројекат истраживања	15	писмени испит	
Семинарски рад	15	усмени испит	70

Студијски програм : Логопедија			
Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ И МОДЕЛИ У ТРЕТМАНУ ПОРЕМЕЋАЈА ГОВОРА			
Наставник/наставници: Мирјана Д. Петровић Лазић; Јовановић Симић Ђ. Надица; Ивана П. Арсенић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: положени испити из прве године студија			
Циљ предмета Циљ предмета је да кроз теоријску наставу и истраживачки рад упозна докторанте са новим научним приступима и методама у области поремећаја говора.			
Исход предмета Исход предмета су теоријско овладавање приступима и методама у области поремећаја говора, као и стицање искуства за научно истраживачки рад.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегије у превенцији поремећаја говора. 2. Приступи диференцијалној дијагностици ринолалија и ринофонија 3. Приступи диференцијалној дијагностици поремећаја флуентности говора 4. Приступи диференцијалној дијагностици поремећаја говора код сензорних оштећења 5. Примена акустичке анализе говора у дијагностици муцања 6. Модели у третману муцања код деце 7. Модели и принципи у третману муцања код одраслих 8. Модели и принципи у третману поремећаја говора код сензорних оштећења 9. Модели и принципи у третману кранофацијалних поремећаја говора. 			
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Menzies, R. G., Onslow, M., Packman, A., & O'Brian, S. (2009). Cognitive behavior therapy for adults who stutter: A tutorial for speech-language pathologists. <i>Journal of fluency disorders</i>, 34(3), 187-200. https://doi.org/10.1016/j.jfludis.2009.09.002 2. Willems, R. M., Özyürek, A., & Hagoort, P. (2007). When language meets action: The neural integration of gesture and speech. <i>Cerebral Cortex</i>, 17(10), 2322-2333. https://doi.org/10.1093/cercor/bhl141 3. Ajdacic-Gross, V., Vetter, S., Müller, M., Kawohl, W., Frey, F., Lupi, G., ... & Rössler, W. (2010). Risk factors for stuttering: a secondary analysis of a large data base. <i>European archives of psychiatry and clinical neuroscience</i>, 260(4), 279-286. 4. Terzić, I., Jovanović, N., Vuković, M., & Nedović, G., (2012). Speech and language abilities in children with cerebral palsy in elementary school, In M. Stosljevic (Ed.), <i>Cerebral palsy – A multidisciplinary and multidimensional approach</i> (pp. 55-77), University of East Sarajevo – Faculty of Medicine in Foca & Association of Special Educators and Rehabilitators of Serbia. 5. Arsenic, I., Simic, N. J., Lazic, M. P., Sehic, I., & Drljan, B. (2021). Characteristics of speech and voice as predictors of the quality of communication in adults with hypokinetic dysarthria. <i>Serbian journal of experimental and clinical research</i>, 22(2), 157-165. https://doi:10.2478/sjcr-2108-0081 			
Број часова активне наставе: 10		Теоријска настава: 5	
Студијски истраживачки рад: 5			
Методе извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Пројекат истраживања	15	Писмени испит	
Семинарски рад	15	Усмени испит	70

Студијски програм: Логопедија			
Назив предмета: НЕУРОГЕНИ ПОРЕМЕЋАЈИ КОМУНИКАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Вуковић Г. Миле			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 15			
Услов: положени испити из прва три смесетра студија.			
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти, кроз теоријску наставу и истраживачки рад, упознају са текућим теоријама, моделима и методама у области неурогених поремећаја комуникације, као и да припреми студенте да сами допринесе развоју области својим оригиналним истраживањима.			
Исход предмета Студенти су стекли знања о теоријама, моделима и методама интерпретације, о механизмима настанка и природи неурогених поремећаја језика и комуникације, као и искуство за научно истраживачки рад.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студије мождане репрезентације језика засноване на неуроимидинг методама код афазичних и здравих субјеката. Епидемиолошке студије неурогених поремећаја језика. Дихотомије у афазологији. Приступ и интерпретацији и процени афазije, алескије, аграфије и акалкулације. Афазија и когниција. Диференцијално дијагностички приступ у афазологији. Школе и правци у третману афазија. Приступ проучавању неуралних механизма опоравка језичких функција код можданих оштећења. Приступ процени и интерпретацији дечјих афазија. Социјални аспекти рехабилитације особа са неурогеним поремећајима језика. Приступ истраживању варијабли које могу утицати на опоравак од афазије. Приступ процени и интерпретацији језичких поремећаја код трауматских оштећења мозга. Језик, когниција и комуникација код трауматских оштећења мозга. Когнитивно-комуникацијски поремећај. Приступ истраживању варијабли које утичу на опоравак комуникацијских способности код трауматским оштећења мозга. Стратегије у третману поремећаја комуникације код трауматских оштећења мозга. Приступ процени и интерпретацији неуродегенеративних поремећаја говора и језика.			
Препоручена литература 1. Vukovic, M., Vuksanovic, J., & Vukovic, I. (2008). Comparison of the recovery patterns of language and cognitive functions in patients with post-traumatic language processing deficits and in patients with aphasia following a stroke. <i>Journal of communication disorders</i> , 41(6), 531-552. https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2008.04.001 2. Вуковић М. (2019). <i>Третман афазија, треће допуњено издање</i> . Планета принт. 3. Вуковић М. (2019). <i>Поремећаји комуникације код трауматских оштећења мозга, друго издање</i> . Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 4. Vuković M., Sujić R., Petrović- Lazić M., Miller N., Milutinović, D., Babac, S., & Vuković I. (2012). Analysis of voice impairment in patients with aphasia after stroke - underlying neuroanatomical substrates. <i>Brain & Language</i> , 123 (1), 22-29. https://doi.org/10.1016/j.bandl.2012.06.008 5. Vuković, M., Vuković, I. & Miller, N. (2016). Acquired dyslexia in Serbian speakers with Broca's and Wernicke's aphasia. <i>Journal of Communication disorders</i> , 61, 106-118. https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2016.04.005 6. Vukovic, M., Matic, D., Kovac, A., Vukovic, I. & Code, C. (2017). Extending knowledge of the public awareness of aphasia in the Balkans: Serbia and Montenegro. <i>Disability and Rehabilitation</i> , 39(23), 2381-2386. https://doi.org/10.1080/09638288.2016.1226410			
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5	
Методe извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	15	
семинар-и	15		

Назив предмета: ОБЈАВЉИВАЊЕ ЈЕДНОГ РАДА ВЕЗАНОГ ЗА КРИТИЧКИ ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ О ТЕМИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Надица Ђ. Јовановић Симић, Мирјана Д. Петровић Лазић, Миле Г. Вуковић, Сања М. Димоски			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 20			
Услов: положени предмети са прве године студија			
Циљ предмета Основни циљ предмета је да се студенти упознају са актуелним научним нормама писања научних радова везаних за критички преглед литературе.			
Исход предмета Објављивање прегледног рада везаног за тему докторске дисертације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1.Методологија писања прегледног рада – врсте. 2.Прављење концепта или садржаја прегледног рада. 3. Преглед база података. 4. Одабир релевантне литературе. 5.Критичка анализа података из литературе. 6. Метаанализа. 7. Оцена резултата у разматрању одређеног проблема. 8. Закључци и правци будућег рада. 9. Разматрање адекватних и релевантних начина публикације. 10. Навођење литературе према траженом стандарду. 11. Рецензија и адекватни начини исправљања недостатака у раду. <i>Практична настава</i> Практични примери и други облици наставе			
Препоручена литература 1. Kleut, M. (2008). <i>Naučno delo od istraživanja do štampe</i> . Akademska knjiga. 2. Galvan, J. L., & Galvan, M. C. (2017). <i>Writing literature reviews: A guide for students of the social and behavioral sciences</i> . Taylor & Francis.			
Број часова активне наставе		Други облици наставе: 10	
Методе извођења наставе Интерактивне консултације са одабраним ментором			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Истраживачки пројекат	50	Објављен рад	50

Назив предмета: ОБЈАВЉИВАЊЕ ЈЕДНОГ ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ВЕЗАНОГ ЗА ТЕМУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Надица Ђ. Јовановић Симић, Мирјана Д. Петровић Лазић, Миле Г. Вуковић, Сања М. Димоски			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 20			
Услов: положени предмети са прве године студија			
Циљ предмета Основни циљ предмета је да се студенти упознају са актуелним научним нормама писања истраживачких научних радова.			
Исход предмета Објављивање истраживачког рада везаног за тему докторске дисертације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1.Методологија писања истраживачког – врсте. 2.Прављење концепта или садржаја истраживачког рада. 3. Преглед база података. 4. Одабир релевантне литературе. 5. Формулисање проблема истраживања у вези одабране теме. 6. Адекватан одабир испитаника и инструмената истраживања. 7. Квантитативна и квалитативна анализа добијених података. 8. Дискусија добијених података и поређење са актуелним истраживањима из дате области у земљи и свету. 9. Закључци и правци будућег рада. 10. Разматрање адекватних и релевантних начина публикације. 11. Навођење литературе према траженом стандарду. 12. Рецензија и адекватни начини исправљања недостатака у раду. <i>Практична настава</i> Практични примери и други облици наставе			
Препоручена литература Kleut, M. (2008). <i>Naučno delo od istraživanja do štampe</i> . Akademska knjiga. Fallon, M. (2016). <i>Writing up quantitative research in the social and behavioral sciences</i> . Brill Sense.			
Број часова активне наставе		Други облици наставе: 10	
Методе извођења наставе Интерактивне консултације са одабраним ментором			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Истраживачки пројекат	50	Објављен рад	50

Назив предмета: НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД 1			
Наставници: Надица Ђ. Јовановић Симић, Мирјана Д. Петровић Лазић, Миле Г. Вуковић, Сања М. Димоски			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 20			
Услов: положени предмети са прве и друге године студија			
Циљ предмета Теоријско и практично упознавање студената са правилима писања и објављивања научних радова у научним часописима и презентације научних радова на научним и стручним скуповима.			
Исход предмета Студент ће се упознати са начином писања и презентације научних радова. Студент ће се упознати са различитим врстама научних часописа и научних скупова. Студент ће се упознати са разликама између различитих метода истраживања, постављањем методолошког оквира истраживачке студије, као и употребом научне литературе. Студент ће развити способност критичког научног размишљања и комуникације у професионалном окружењу			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Врсте научних радова 2. Врсте научних часописа 3. Врсте научних скупова 4. Разлике између различитих метода истраживања 5. Критички преглед различитих метода истраживачког дизајна 6. Значај теме истраживања у научној области 7. Постављање методолошког оквира истраживачке студије 8. Типови и технике прикупљања података истраживања 9. Разматрање етичких принципа у реализацији истраживања 10. Упознавање и употреба научне литературе 11. Критички преглед научне литературе 12. Како написати научни рад за научни часопис/научни скуп/стручни скуп 13. Основна правила за писање научних радова и најчешће грешке 14. Основна правила усмене презентације научних радова на научним скуповима и комуникација са аудиторијумом 15. Постер презентације на научним скуповима . <i>Практична настава</i> Практични примери, семинарски рад и други облици наставе			
Препоручена литература 1. Alley, M. (1996). <i>The craft of scientific writing</i> . 3 rd ed. Springer. 2. Booth, W. C., Colomb, G. G., Williams, J. M., Bizup, J., & Fitzgerald, W. T. (2017). <i>The craft of research</i> . 4 th ed. The University of Chicago Press.			
Број часова активне наставе: 20		Студијски истраживачки рад: 20	
Методе извођења наставе: Интерактивне консултације са одабраним ментором, дискусије, остали облици наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност током наставе	20	Семинарски рад	80

Назив предмета: НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД 2			
Наставници: Надица Ђ. Јовановић Симић, Мирјана Д. Петровић Лазих, Миле Г. Вуковић, Сања М. Димоски			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 20			
Услов: положени предмети са прве и друге године студија			
Циљ предмета Теоријско и практично упознавање студената са правилима писања и објављивања научног рада			
Исход предмета Објављивање научног рада као услова за одбрану докторске дисертације			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Избор теме научног рада 2. Наслов рада, ауторство и коауторство 3. Сажетак рада и кључне речи 4. Стил и језик научног рада 5. Оригинални рад, прегледни чланак и приказ случаја 6. Структура рада (увод, методологија истраживања, дискусија, закључак и литература) 7. Адекватност истраживачког материјала 8. Примена принципа конзистентности и поступности у структури рада 9. Примена системског приступа у одговарању на истраживачка питања 10. Формулисање хипотеза које ће усмеравати процес прикупљања података 11. Прикупљање података, квантитативна и квалитативна процена 12. Анализа резултата истраживања 13. Закључивање на основу анализе добијених резултата истраживања 14. Списак коришћене литературе, навођење литературе у тексту, цитирање и цитираност 15. Избор делова рада за објављивање 16. Припрема рада за објављивање 17. Значај и недостаци рукописа предатог за објављивање 18. Вредновање научног чланка 19. Комуникација са уредништвом 20. Рецензија радова и њен значај 21. Поступак корекције научних радова 21. Публиковање рада. <i>Практична настава</i> Практични примери и други облици наставе			
Препоручена литература 1. Körner, A. M. (2008). <i>Guide to publishing a scientific paper</i> . Taylor & Francis Group. 2. Gustavii, B. (2008). <i>How to write & illustrate a scientific paper</i> . 2 nd ed. Cambridge University Press.			
Број часова активне наставе: 20		Студијски истраживачки рад: 20	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава уз активно укључивање студената у рад, дискусије и консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Научни истраживачки рад	30	Објављен научни рад	70